

ابر حامی

آگاهی، بهبودی، رشد؛
برای همزیستان سرطان

آموزش‌های عمومی سامانه ابر حامی
www.abrhami.ir

روند انجام شیمی درمانی

در هنگام شیمی‌درمانی، انتظار چه روندی را داشته باشیم؟

طبیعی است که وقتی متوجه می‌شوید به شیمی‌درمانی نیاز دارید، احساس نگرانی یا گیجی کنید. با این حال، یادگیری بیشتر در مورد این نوع درمان سرطان ممکن است به شما کمک کند آمادگی بیشتری داشته باشید و کمتر مضطرب شوید. اطلاعات این مقاله می‌تواند به شما کمک کند تا برای اولین دوره شیمی‌درمانی خود، آماده شوید.

چه کسی در تیم شیمی‌درمانی من حضور دارد؟

یک تیم پزشکی بسیار آموزش‌دیده با هم همکاری خواهند کرد تا بهترین مراقبت ممکن را به شما ارائه دهند. تیم شما ممکن است شامل متخصصان مراقبت‌های سلامتی زیر باشد:

انکولوژیست. این پزشک در خون و سرطان شناسی تخصص دارد. انکولوژیست، از نزدیک با سایر اعضای تیم همکاری می‌کند تا طرح کلی درمان سرطان شما را ایجاد کند. آنها همچنین، انجام درمان‌های شیمی‌درمانی را هدایت می‌کنند.

اعضای دیگر تیم مراقبت از سرطان، مانند پرستاران انکولوژی و دستیاران پزشک سرطان‌شناسی. این مراقبان سلامت، با بیماران ملاقات می‌کنند و با انکولوژیست ناظر همکاری می‌کنند. مسئولیت‌های آنها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- انجام معاینات فیزیکی
- تجویز و تفسیر نتایج آزمایش‌های تشخیصی
- تجویز داروها و سایر روش‌های درمانی از جمله شیمی‌درمانی
- ارائه آموزش و مشاوره برای بیماران و خانواده‌ها

پرستار انکولوژی. پرستار انکولوژی، متخصص در مراقبت از سرطان است و شامل شیمی‌درمانی نیز می‌شود. پرستاران انکولوژی، همچنین، می‌توانند:

- به سؤالات مربوط به درمان پاسخ دهند
- در طول درمان، سلامت بیمار را کنترل کنند
- در مدیریت عوارض جانبی کمک می‌کنند

سایر متخصصان مراقبت‌های سلامتی. سایر اعضای تیم ممکن است به مراقبت از نیازهای فیزیکی، عاطفی و اجتماعی، در طول شیمی‌درمانی کمک کنند. این متخصصان عبارت‌اند از:

- داروسازان
- مددکاران اجتماعی
- متخصص تغذیه
- فیزیوتراپیست‌ها
- دندان‌پزشکان

درباره تیم **انکولوژی** بیشتر بدانید.

قبل از شیمی درمانی چه اتفاقی می افتد؟

هر برنامه ی شیمی درمانی برای رفع نیازهای منحصربه فرد بیمار تنظیم می شود. اما قبل از شروع درمان، می توانید انتظار داشته باشید که این مراحل کلی را انجام دهید.

با انکولوژیست خود ملاقات کنید. پزشک، سوابق پزشکی شما را بررسی می کند و یک معاینه فیزیکی انجام می دهد. همچنین، آزمایشاتی برای کمک به برنامه ریزی درمان، انجام خواهید داد. درمان انتخابی، به نوع، اندازه و محل سرطان بستگی دارد. پزشک همچنین سن، سلامت عمومی و سایر عوامل مانند سابقه ی درمان های شما را، در نظر می گیرد.

از برنامه شیمی درمانی خود آگاه شوید. تیم درمانی، توضیح خواهند داد که در چه زمانی و چند وقت یکبار، به شیمی درمانی نیاز دارید. اکثر درمان های شیمی درمانی، در چرخه های تکراری انجام می شود. طول یک چرخه، بستگی به دارو(های) دریافتی دارد. بیشتر چرخه ها بین دو تا شش هفته، به طول می انجامد. تعداد دوزهای درمانی برنامه ریزی شده در هر چرخه، به نوع شیمی درمانی تجویز شده بستگی دارد.

به عنوان مثال، هر چرخه ممکن است فقط شامل یک دوز در یک روز باشد. یا، یک چرخه ممکن است حاوی بیش از یک دوز باشد که هر هفته یا هر روز، داده می شود. اغلب، پزشک بعد از اتمام دو سیکل (چرخه) بررسی می کند که آیا درمان مؤثر است یا خیر. اکثر افراد چندین دوره شیمی درمانی دارند. گاهی اوقات، شیمی درمانی به عنوان یک [درمان نگهدارنده ادامه می یابد](#)

با انجام شیمی درمانی، موافقت کنید. پزشک، در مورد خطرات و مزایای احتمالی شیمی درمانی با شما صحبت خواهد کرد. این بحث شامل عوارض جانبی بالقوه فوری و [عوارض طولانی مدت](#) شیمی درمانی خواهد بود. این فرصت بسیار خوبی است تا سؤالات خود را بپرسید و هرگونه نگرانی را با پزشک در میان بگذارید. هنگامی که تصمیم به انجام درمان گرفتید، تیم مراقبت از سرطان، از شما می خواهد که فرم رضایت آگاهانه را، امضا کنید.

امضای این فرم به این معنی است:

- تیم، اطلاعاتی در مورد گزینه های درمانی به شما ارائه کرده است.
- شما انتخاب می کنید که شیمی درمانی را انجام دهید.
- شما به متخصصان مراقبت های سلامتی، اجازه می دهید تا درمان را ارائه دهند.
- شما می دانید که درمان، تضمینی برای به دست آوردن نتایج مورد نظر نیست.
- شما می دانید که خطرات احتمالی، مانند عوارض جانبی به دلیل درمان، وجود دارد.

بیمار باید که چگونه غذا و دارو می توانند بر شیمی درمانی تأثیر بگذارند. تیم درمانی به شما راجع به محدودیت ها یا پیشنهادهایی در مورد خوردن و نوشیدن در روزهای شیمی درمانی، اطلاعاتی را ارائه می دهند. این پیشنهادهای به کسب بهترین نتیجه از درمان، کمک می کنند. همیشه به تیم مراقبت از سرطان خود در مورد داروهای تجویزی برای دیگر بیماری های شما و یا داروهایی که بدون نسخه مصرف می کنید، اطلاع دهید. [ویتامین ها و سایر مکمل ها مانند گیاهان دارویی](#) را در نظر بگیرید. برای جلوگیری از تداخلات دارویی و سایر عوارض جانبی ناخواسته، تیم مراقبت از سرطان شما باید از تمام داروهایی که مصرف می کنید، مطلع باشد. پزشک راجع به نحوه ی مصرف آنها در طول شیمی درمانی، شما را راهنمایی خواهد کرد.

چگونه باید برای درمان‌های شیمی‌درمانی برنامه‌ریزی کنم؟

اقداماتی وجود دارد که می‌توانید قبل از شروع درمان انجام دهید تا به شما در مقابله با عوارض جانبی و شرایط جدید کمک کند.

برای عوارض جانبی آماده شوید. تیم درمانی برای مقابله با عوارض جانبی، به شما کمک خواهد کرد. کمک‌ها ممکن است راجع به حالت تهوع و استفراغ، خستگی و سایر عوارض جانبی باشد. همچنین می‌واند شامل توصیه‌هایی در مورد تغذیه خوب و ورزش منظم باشد.

تسکین عوارض جانبی جسمی و روانی، بخش مهمی از درمان سرطان است. این نوع مراقبت را مراقبت تسکینی یا مراقبت حمایتی می‌نامند. با تیم مراقبت از سرطان خود، در مورد عوارض جانبی که تجربه می‌کنید و راه‌های مدیریت و درمان آنها صحبت کنید. در مورد عوارض جانبی شیمی‌درمانی بیشتر بدانید.

یک برنامه مراقبتی تهیه کنید. افرادی که شیمی‌درمانی می‌شوند ممکن است در طول درمان برای حمل‌ونقل، کارهای خانه و سایر وظایف، به کمک بیشتری نیاز داشته باشند. خانواده و دوستان می‌توانند حمایت ارزشمندی را در این دوران ارائه دهند که مراقبت نامیده می‌شود از تیم خود بپرسید ممکن است در طول درمان و پس از آن به چه نوع مراقبتی در منزل نیاز داشته باشید.

در امور مالی کمک بگیرید. درمان سرطان می‌تواند پرهزینه باشد. قبل از شروع شیمی‌درمانی، با تیم خود در مورد ملاحظات مالی درمان، از جمله پوشش بیمه صحبت کنید. ممکن است بخواهید با سازمان‌هایی که می‌توانند حمایت مالی ارائه دهند تماس بگیرید اگر بیمه درمانی شما، کل هزینه درمان را پوشش ندهد، باید از قبل برای آن آماده باشید.

در صورت امکان، روند درمان را با کارفرمایان در میان بگذارید. همان‌طور که در مورد برنامه درمانی و عوارض جانبی درمان خود مطلع می‌شوید، ممکن است نگران این باشید که چگونه این می‌تواند بر برنامه کاری شما تأثیر بگذارد. با کارفرما و یا همکارانتان، در مورد تغییرات احتمالی در برنامه کاری یا سایر تغییرات لازم در طول درمان و بهبودی، صحبت کنید.

در طول درمان شیمی‌درمانی چه اتفاقی می‌افتد؟

روش‌های مختلفی برای دریافت شیمی‌درمانی وجود دارد. متداول‌ترین روش، تزریق از طریق یک سوزن به داخل ورید است. به این روش، شیمی‌درمانی وریدی یا IV می‌گویند. شیمی‌درمانی را می‌توان به صورت قرص، کپسول یا مایعات خوراکی، تزریقی موضعی یا کرمی که مستقیماً روی پوست شما قرار می‌گیرد، مصرف کرد. درباره انواع مختلف شیمی‌درمانی بیشتر بدانید.

در طول اولین جلسه شیمی‌درمانی وریدی، IV باید یکی از دوستان یا اعضای خانواده خود را به همراه داشته باشید. آنها می‌توانند از شما حمایت کنند و به شما کمک کنند اطلاعات را به‌خاطر بسپارید. گاهی اوقات، قبل از شیمی‌درمانی، دارویی به شما داده می‌شود که می‌تواند در شما احساس خستگی ایجاد کند، بنابراین ممکن است به فردی نیاز داشته باشید که بتواند شما را به خانه برساند.

همچنین می‌توانید وسایلی را همراه داشته باشید تا در حین درمان، احساس راحتی بیشتری داشته باشید. به‌عنوان مثال می‌توانید، تلفن، تبلت، کتاب یا پتوی خود را به همراه داشته باشید.

قبل از شروع درمان، باید:

- از شما نمونه خون گرفته شود

- با انکولوژیست خود ملاقات کنید تا بتواند سلامتی و نتایج آزمایش خون شما را بررسی کند
- با پرستار یا سایر متخصصان سلامتی که درمان شما را انجام می‌دهند ملاقات کنید
- فشارخون، نبض، تنفس و دمای بدن قبل از شروع درمان اندازه‌گیری شود
- برای یافتن دوز مناسب شیمی‌درمانی، قد و وزن شما اندازه‌گیری شود
- ممکن است یک لوله IV که کاتتر نیز نامیده می‌شود، در بازوی شما قرار دهند

برخی افراد شیمی‌درمانی را از طریق پورت دریافت می‌کنند. کاتتر، به جای آنکه به طور مستقیم وارد بازو شود، وارد یک دیسک گرد فلزی یا پلاستیکی می‌شود. با استفاده از پورت، دیگر نیاز نیست هر بار برای تزریق، پرستار رگ شما را پیدا کند. در صورت تشخیص پزشک برای استفاده از پورت، قبل از اولین جلسه شیمی‌درمانی، برای قراردادن پورت، به یک جراحی کوچک نیاز خواهید داشت. درباره **کاتترها و پورت‌ها** [بیشتر بدانید](#).

طول جلسه درمان، به عوامل زیادی بستگی دارد. برخی از جلسات شیمی‌درمانی، چند دقیقه یا چند ساعت طول می‌کشد. برخی دیگر در طی چند روز یا چند هفته تجویز می‌شوند. به این نوع شیمی‌درمانی، انفوزیون مداوم می‌گویند. برای تزریق مداوم، نیازی به ماندن در بیمارستان یا کلینیک ندارید. در عوض، داروها از طریق پمپی کوچک و قابل حمل، به بدن وارد می‌شوند.

برای بهره‌مندی کامل از شیمی‌درمانی، پیروی از برنامه درمانی توصیه شده توسط پزشک و [مدیریت سایر داروهایی](#) که مصرف می‌کنید، بسیار مهم است.

پس از پایان شیمی‌درمانی وریدی (IV) چه اتفاقی می‌افتد؟

پس از پایان جلسه درمان، پرستار یا یکی دیگر از اعضای تیم مراقبت از سلامت، کاتتر را خارج می‌کند. اگر پورت دارید، تا زمان اتمام درمان، پورت خارج نخواهد شد. پرستار فشارخون، نبض، تنفس و دمای بدن را دوباره بررسی می‌کند.

انکولوژیست یا پرستار با شما در مورد عوارض جانبی احتمالی، صحبت خواهند کرد. آنها به شما دارو می‌دهند، و راجع به مدیریت عوارض جانبی، شما را آگاه خواهند ساخت. اطلاعاتی مانند:

- از افراد مبتلا به سرماخوردگی یا سایر عفونت‌ها دوری کنید. شیمی‌درمانی سیستم ایمنی بدن را ضعیف می‌کند. سیستم ایمنی بدن، به مبارزه با عفونت‌ها کمک می‌کند.
- ۴۸ ساعت پس از شیمی‌درمانی، مایعات زیادی بنوشید. مایعات به حرکت داروها در بدن، کمک می‌کند.
- فعالیت‌هایی که بهتر است در روزهای پس از درمان، از انجام آنها، اجتناب کنید .

پس از پایان درمان و پیش از آنکه به خانه بازگردید، راجع به آنکه با چه کسی باید در مورد هرگونه سؤال یا نگرانی تماس بگیرید و چگونه با آنها تماس بگیرید، از جمله بعد از ساعات کاری یا تعطیلات آخر هفته، اطلاعات کسب کنید.

سؤالاتی که باید از تیم مراقبت از سرطان بپرسید

- چه کسی برنامه شیمی‌درمانی من را تنظیم می‌کند؟ هر چند وقت یکبار این برنامه، بررسی خواهد شد؟

- کدام یک از متخصصین مراقبت‌های سلامتی را در هر جلسه درمانی ملاقات خواهم کرد؟
- چگونه درمان‌های شیمی‌درمانی را دریافت خواهم کرد؟ آیا به پورت نیاز دارم؟
- آیا قبل از شروع این درمان به آزمایش یا اسکن نیاز دارم؟
- می‌توانید توضیح دهید که اولین درمان من چگونه خواهد بود؟
- هر جلسه درمانی چقدر طول می‌کشد؟
- آیا بعد از هر جلسه به کسی نیاز دارم که مرا به خانه برساند؟
- چند وقت یک‌بار شیمی‌درمانی خواهم کرد؟ برای چه مدت؟
- عوارض جانبی رایج شیمی‌درمانی که دریافت خواهم کرد چیست؟
- در مورد عوارض جانبی که تجربه می‌کنم باید با چه کسی صحبت کنم؟
- آیا باید عوارض جانبی که در خانه تجربه می‌کنم را اطلاع دهم؟
- آیا عوارض جانبی وجود دارد که باید فوراً به شما اطلاع دهم؟
- اگر از انجام این درمان مضطرب هستم با چه کسی می‌توانم صحبت کنم؟
- چه نوع مراقبتی می‌توانم در خانه نیاز داشته باشم؟
- چگونه بفهمیم شیمی‌درمانی مؤثر است؟
- بعد از شیمی‌درمانی به چه نوع مراقبت‌های بعدی نیاز دارم؟

منابع مرتبط

تصمیم‌گیری در مورد درمان سرطان

به بیماران کمک می‌کند تا برای درمان سرطان آماده شوند

چه زمانی در طول درمان سرطان با پزشک تماس بگیرید

اثرات فیزیکی، عاطفی و اجتماعی سرطان